

Barokk

-1575-1770

-Olasz barocco szóból ered, jelentése: nyakatekert, bonyolult

-Cél a katolikus hit újratemtése

-Elsősorban az építészetben volt jelen: túldíszítettség jellemzi

Irodalmi jellemzők: újszerű költői képek, hasonlatok, pátosz/fennköltettség, érzelmi telítettség

-Magyar képviselők: **Pázmány Péter, Bethlen János, Zrínyi Miklós**, aki az 1. magyar eposz írója -műve: **Szigeti veszedelem** – dédapjának állít benne emléket

-2.felében a *kuruc kor irodalma* uralkodott (Rákóczi-szabadságharc ideje-szerelmes dalok, táncdalok, katonadalok, gyászénekek, hazafias kesergők) illetve a *rokoko irodalma* – arisztokrácia könnyed életvitelét hangsúlyozta (**Mikes Kelemen, Pray György**)

-kor legismertebb énekmondója: **Tinódi Lantos Sebestyén**

Fontos események: Johann Gutenberg felfedezte a könyvnyomtatást 1450-ben, Károli Gáspár lefordította a Bibliát magyarra Vizsolyban 1590-ben

Felvilágosodás

-18.században kialakult világnézet, alapja az emberi ész, gondolkodás

-középpontjában az ember áll, 1.folyóiratok megjelennek: *Magyar Museum, Mindenes Gyűjtemény, Orpheus, Uránia*.

-Bessenyei György: Ágis tragédiája című művével indul Magyarországon 1772-ben

-Világirodalmi képviselők: **Denis Diderot, Jean-Jacques Rousseau, Françoise Voltaire, Isaac Newton**

-Magyar képviselők: **Kazinczy Ferenc, Bessenyei György, Batsányi János, Berzsenyi Dániel, Katona József**

Legjelentősebb stílusirányzatai: *klasszicizmus*/múlt eseményeit, szabályait, hagyományait tartja követendő példának/, *szenzimentalizmus*/érzelmeket próbálja kifejezni.

Csokonai Vitéz Mihály (1773-1805)

Debrecen szülötte és költője.

Zsugori uram – népies vers, műfaja életkép, a költő szatírának, komikus-ironikus ábrázolásmódnak nevezte. A vers egy ember bemutatásába sűríti a főszevénység gondolatait.

Szerlemdal a csikóbőrös kulacshoz – népies vers, műfaja: bordal. A versben a költő a szerelmi vallomását a kulacshoz intézi, már csak a bor iránti szerelem létezik számára. Megjelenik a halál képe is, melyet a kulacsával békésen elfogad.

Tartózkodó kérelem – szerelmes vers, szerelme Vajda Julianna=Lilla-versek. A versben szerelme szépségét mutatja be, akit az anyagi magasságokba emel. A költő ambrózia csókkal fizet, a szerelem halhatatlanságát hirdetve.

A Reményhez – szerelmes vers, műfaja: elégia. Lilla-szerelme lezárása. A vers a megszemélyesített Reményhez, Lillához szól. A csalódott költő költői kérdések sokaságával szól szerelméhez, aki becsapta őt. A tél beköszöntö a szerelem pusztulását jelképezi. A végén mindentől búcsúzik, ami egykor értékes volt számára.